

Bevezetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) **10. melléklete** alapján a települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

- 1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.**
- 2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:**
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
- 3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:**
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.**
- 5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).**
- 6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.**
- 7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).**

Talán K.
2025. 05. 06.

Önkö.

Dr. Bl.

05. 06.

pm

1. A település és a járás demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Pápa városban 2024. december 31. napján a lakónépesség **28 085 fő**, ebből a **0-18 éves korú lakosok száma 5 100 fő** (férfi: 2605 fő, nő: 2495 fő). 2024. évben a születések száma **362 fő**. A **pápai járás** lakossága 2024. december 31. napján **53 968 fő**, ebből 0-18 éves korú **9999 fő** (férfi: 5109 fő, nő: 4890 fő).

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A Gyvt. meghatározza a gyermekek védelmének rendszerét. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Az ellátás célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, - egyéb feltételek fennállása esetén - szünidei gyermekétkeztetésre, pénzbeli támogatásra, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve nagykorú jogosult, a lakcím szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál kérheti. A gyámhatóság (jegyző) a feltételek fennállása esetén 1 év időtartamra állapítja meg a jogosultságot.

A Gyvt. 2024. július 1. napjával módosult, mely során a gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelemhatárait megemelte, így a gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása a 2024. év során az alábbiak szerint alakult.

2024. június 30. napjáig a gyámhatóság megállapította a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az 1 főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének

- a) **180 %-át (51 300 forint)**, ha a gyermeket az egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza, a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, valamint a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató 23. életévét be nem töltött, illetve a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló 25. életévét be nem töltött fiatal felnőtt esetében, illetve
- b) **165 %-át (47 025 forint)** az a) pontban felsoroltak alá nem tartozó esetekben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során, a vagyon egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban nem haladja meg külön-külön számítva a szociális vetítési alap összegének húszszorosát (570 000 forint), együtt számítva a szociális vetítési alap összegének hetvenszeresét (1 995 000 forint).

2024. július 1. napjától a Gyvt. módosítására tekintettel a gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az 1 főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének

- a) **225 %-át (64 125 forint)** ha a gyermeket az egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza, a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, valamint a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató 23. életévét be nem töltött, illetve a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló 25. életévét be nem töltött fiatal felnőtt esetében, illetve
- b) **245 %-át (69 825 forint)** az a) pontban felsoroltak alá nem tartozó esetekben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során, a vagyon egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban nem haladja meg külön-külön számítva a szociális vetítési alap összegének húszszorosát (570 000 forint), együtt számítva a szociális vetítési alap összegének hetvenszeresét (1 995 000 forint).

2024. december 31-én a jogosultak száma 250 fő volt, amely 118 családot érintett. Természetbeni támogatásban 2024 augusztusában 281 fő (ebből 59 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű), míg 2024 novemberében 269 fő (ebből 62 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű) részesült.

A pénzbeli támogatás esetenkénti összege **6 000 forint/fő, hátrányos, valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetében 6 500 forint/fő.** Elutasított kérelem nem volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek 29 %-a a 0-5, 58 %-a a 6-13, 12 %-a a 14-17, 1 %-a a 18-25 éves korosztályhoz tartozik.

2.2. Rendkívüli települési támogatás

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális, valamint a gyermekek és a fiatal felnőttek rászorultságára tekintettel nyújtható ellátásokról és az ezzel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 4/2020. (II.14.) számú önkormányzati rendelete alapján (továbbiakban: önkormányzati rendelet) a polgármester rendkívüli települési támogatást biztosított azon gyermekek, családok részére, akik létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerültek, időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdenek. Az önkormányzati rendelet az 1 főre jutó jövedelmi értékhatárt 2024. november 14-ig a gyermeket egyedül nevelő szülő vagy törvényes képviselő esetén 71 250 forintban, míg család esetében 66 975 forintban, 2024. november 15-től a gyermeket egyedül nevelő szülő vagy törvényes képviselő esetén 92 600 forintban, míg család esetében 87 000 forintban határozta meg.

2024. évben 26 (gyermeket nevelő) család 46 esetben, és 31 (gyermeket nem nevelő) család 57 esetben részesült támogatásban. Fentiekből magasabb összegű rendkívüli települési támogatásban 2 család részesült. A támogatásra felhasznált összeg összesen 1 750 000 forint volt.

2.3. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

2.3.1. Települési gyermekétkeztetési kedvezmény

Az önkormányzat rendelete alapján **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben** részesülő, középfokú oktatási intézmény nappali rendszerű oktatásban résztvevő gyermek esetén az étkeztetésért fizetendő térítési díj 50 %-át az önkormányzat átvállalja.

2024/2025-ös tanévben 3 tanuló részesült 50%-os gyermekétkeztetési kedvezményben.

2.3.2. Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21/C. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést

- a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és
- b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

2024. évben **1 hátrányos helyzetű gyermek** részére kérelmezte a szülő az ingyenes, téli szünetet érintő étkezést.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Gyvt. alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátásoknak hozzá kell járulniuk a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

3.1. Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

A járásszékhely település - lakosságszámtól függetlenül - köteles család- és gyermekjóléti központot működtetni. A járásszékhely településen működő központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki. Család- és gyermekjóléti központnak az a járásszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve **szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.**

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

2016. január 1-jétől - a törvény által előírt szervezeti változást követően - az Egyesített Szociális Intézmény intézményegységét **két szakmai egység** alkotta: a **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat**, valamint a **Család- és Gyermekjóléti Központ**.

2024. október 1-jétől intézményi átalakulás következtében létrejött a **Pápai Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat**. Az intézmény csak nevében változott, továbbra is Pápa Város Önkormányzatának fenntartásában, változatlan személyi- és tárgyi feltételekkel, fennakadás nélkül folyik a munka.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a Gyvt. 39. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Tevékenységi körében a Gyvt. 39. §-ban és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,
- szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,

- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

A **gyermekjóléti központ** a gyermekjóléti szolgálatnak a Gyvt. 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében

- utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
- ha a helyi viszonyok azt indokolják - kórházi szociális munkát,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát,
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét, vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára;
- elkészíti a szociális diagnózist az Szt. 64/A. §-a szerint.

A szolgálatnál és a központnál foglalkoztatott dolgozók képesítése - 2 fő családsegítő és 1 fő óvodai és iskolai szociális segítő kivételével - megfelel a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendeletben, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben (a továbbiakban: NM rendelet) foglaltaknak.

A szolgáltatás 2024. október 1-től határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. A feladatokat az intézményegység-vezetője, a szolgálat esetében 9 családsegítő és 1 szociális asszisztens, a központban pedig 11 esetmenedzser, 6 óvodai és iskolai szociális segítő, 1 szociális asszisztens, 1 fizikai kisegítő látja el. A tavalyi évben 5 fő kérte a közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetését, 2024. december 31-én **7 álláshely volt betöltetlen.**

3.1.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítőinek feladata

- **Pápa város területén** a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése,
- a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal összehangolva szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatok ellátása.

A családsegítő szolgáltatás célja, hogy a segítségre szoruló ügyfelek önmaguk legyenek képesek életük továbbvitelére, nehézségeik megoldására. A segítő szolgáltatás keretében a szociális és mentálhigiénés problémák kezelése, a juttatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés, krízishelyzet kezelés és lehetőség szerint az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, a meglévő életvezetési képesség megőrzése jelenti a családgondozást.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Az ügyfelek gyakran kérnek eseti segítségnyújtást, amelynek okai:

- anyagi jellegű nehézségek, adósság- és hátralékkezelés,
- foglalkoztatással kapcsolatos problémák,
- információkérés, ügyintézésben való segítség,
- lakhatási problémában való megoldás keresése,
- mentális zavarok.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai

Az igénybe vevők körében leggyakrabban előforduló nehézségek, problémák:

Életviteli probléma	68 esetben
Gyermeknevelési probléma	65 esetben
Családi-kapcsolati konfliktus	47 esetben
Anyagi, megélhetési nehézség	33 esetben
Családon belüli bántalmazás	22 esetben
Magatartás, teljesítményzavar	20 esetben
Elhanyagolás	20 esetben
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	15 esetben
Fogyatékoság, retardáció	15 esetben
Lelki-mentális, pszichiátriai betegség	12 esetben
Egészségügyi probléma	7 esetben
Szenvedélybetegség	7 esetben
Egyéb	3 esetben

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének adatai 2024. évben	
Információnyújtás	3125 alkalom
Segítő beszélgetés	2532 alkalom
Tanácsadás	1124 alkalom
Adománykövetítés	3492 alkalom
Segítségnyújtás ügyintézéshez	1210 alkalom
Családlátogatás	2412 alkalom
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	615 fő
Kríziskezelés	35 alkalom
Részvétel esetkonferencián	56 alkalom
Környezettanulmány készítése	95 alkalom
Családok száma	312

Adománykövetítés és családsegítés

2020 márciusától az **Élelmiszerbank Egyesület** és a Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezet szervezésében 5 városi intézmény és egyház kap heti rendszerességgel a pápai Tesco, Aldi és Penny áruházakban előző nap megmaradt árukészletből péksüteményt, zöldséget és gyümölcsöt. A résztvevők a látókörükben élő személyeknek még aznap kiosztják a csomagokat a rászorultság vizsgálatának mellőzésével.

A gyermekjóléti szolgálat látókörében élő családok és egyedülálló idős személyek megsegítésén kívül, a hajléktalan szállóra és a Rigó lakótelepre juttattnak el a kollégák csomagokat.

A Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi Érdekképviselői Egyesületének tagjai, a szétosztható mennyiségtől függően havi 1-2 alkalommal, 16 csomagot visznek el személyesen, a látókörükben lévő rászoruló nyugdíjasoknak.

Havi rendszerességgel 100-110 család részesül élelmiszer csomagban, többnyire ugyanazon családok, de természetesen a szolgálat látókörébe került rászoruló kör folyamatosan bővül. Az élelmiszerbank hivatalos tájékoztatása alapján a Pápai Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat 2024-ben 7551 kg élelmiszert osztott ki, 11.976.075 forint összegben, melynek értéke éves szinten 109.000 forint/család.

Az **Ordo Militaris Teutonicus** képviselői 2024. évben 3 alkalommal (március, május, november) szállítottak nagyobb mennyiségű adományt, amelynek összértéke 56.409.797 forint volt. Az élelmiszerekből 382 család részesült, emellett a Pápai Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat nagyobb mennyiséget juttatott el az önkormányzati fenntartású bölcsődébe, óvodába, valamint a Szent Anna Római Katolikus Óvodába:

A kiosztás komoly logisztikai és szervezési munka elé állította a családsegítő szolgálat munkatársait, mivel a termékek túlnyomó része közeli lejáratú volt, illetve figyelembe kell venni az osztáson megjelenő ügyfelek létszámát, és ezeknek a fontos paramétereknek a kalkulálásával kell összeállítani a lehető legoptimálisabb csomagokat, pontosabban a csomagban szereplő termékek palettáját.

A kiemelt adományban részesülő vidéki önkormányzatok Pápateszér, Ganna, Pápakovácsi, Nyárad, mivel ezek a települések a Teuton Lovagrend tagjai. Az adományok kiosztása után megmaradt mennyiség a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségén keresztül kiépített kapcsolatrendszer által juttat nehezebb anyagi helyzettel rendelkező önkormányzatokhoz az adományból, illetve a Pápai Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat illetékességi területén működő családsegítő szolgálatok is részesülnek ezen élelmiszerekből.

2024 decemberében 398 cipősdoboz érkezett a Pápai Család- és Gyermekjóléti Központ- és Szolgálatához. Az ajándékokat a **Baptista Szeretetszolgálat, a Türr István Gimnázium és Kollégium, a Pápai Weöres Sándor Általános Iskola** és egyéb vállalkozók ajánlották fel.

Az Ifjú Gazdák Veszprém Megyei Gazdaköre 2024. december hónapban 200.000 forinttal megegyező értékben búzalisztet adott át, melyet a szerdánként aktuális „élelmiszermentés” keretén belül osztanak ki folyamatosan a szolgálat munkatársai.

A Pápai Motoros Mikulások 2024 decemberében megkeresték a gyermekjóléti szolgálatot, ajánlást kérve 37 rászoruló család elérhetősége miatt, akikhez egy városi akció keretében személyesen vitték el a saját maguk által összekészített csomagokat.

A Magyar Honvédség 47. Bázisrepülőtér szintén saját erőforrásból gyűjtést szervezett, aminek eredményeképpen megközelítőleg **50 db ajándékdoboz** kiosztásában kérték a szolgálat közreműködését.

A Koko-Gym SE 2024. év végén nagyszabású tartós élelmiszer gyűjtést szervezett, aminek eredményeképpen 60 darab nagyértékű csomagot vittek ki személyesen elsősorban a Pápa közigazgatási területén élő nagycsaládokhoz.

A Perutz FC és a SAC Norvég kontingens tartós élelmiszerekkel segítette a munkánkat.

Új kezdeményezésként a **Pápai Rendőrkapitányság** 7 családot ajándékozott meg.

Az **OTP Faktoring** felelevenítette a régi hagyományt, 3 családnak adott 50.000 forint értékű ajándékot.

A Pápai Polgárok közel 250 cipősdobozt adtak át a szolgálatnak, emellett 12 gyermek kapott személyre szabott ajándéksomagokat.

A Pápai Petőfi Mozi 35 gyermek számára biztosított ingyenes moziélményt hozzájárulva az adventi készülődéshez.

Az elmúlt évben a vállalkozók közösségi főzést szerveztek a Pápai Piac területén, ahol a rászorulóknak térítésmentesen kaptak meleg ételt. A Perutz FC is szervezett jótékonysági főzést, mely során 240 ételjegyet adtak át a családsegítők a rászorulóknak.

Lakossági felajánlások heti- napi szinten érkeznek. A munkatársak bútorokat, egészségügyi segédeszközöket, háztartási textíliát, felnőtt- és gyermekruhákat, könyveket juttatnak el az igénylőkhöz. Kiemelendő, hogy televíziót és asztali számítógépet is felajánlottak.

Az elmúlt évben **ruhaadományban 175 fő** részesült.

A családsegítő szolgáltatás célja, hogy a segítségre szoruló ügyfelek önmaguk legyenek képesek életük továbbvitelére, nehézségeik megoldására. A segítő szolgáltatás keretében a szociális és mentálhigiénés problémák kezelése, a juttatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés segítése, krízishelyzet kezelés és lehetőség szerint az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, a meglévő életvezetési képesség megőrzése a családgondozás feladata.

2024. évben **krízis ellátásban** (utazás, gyógyszer kiváltás, tűzifa) **18 fő** részesült, amelyre 83.360 forintot fordított a szolgálat.

Csillagpont és Csillagház – Cserhaj Szolgáltatóház

A TÁMOP–5.3.6-11/1-2012-0058. számú „*Komplex humán szolgáltatások fejlesztése Pápa város szegregátumi településrészén*” című pályázati program lezárását követően a fenntartási időszakban a Rigó lakótelepen kialakított **Csillagpont és Csillagház–Cserhaj Szolgáltatóház** működtetése 2016 januárjától a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata, melyet 1 fő családsegítő heti 20 órában lát el.

A szolgáltatóház nyitvatartási ideje igazodik az önkormányzat ügyfélfogadásához. Az ott dolgozó családsegítő alkalmanként, főleg szabadidős programok alkalmával figyelembe veszi a telepen élő gyermekek egyéni időbeosztását is, valamint igény szerint korrepetálást tart azoknak a gyerekeknek, akiknek ez a fajta segítség elengedhetetlen az iskolai előmenetelükhöz. A Csillagház működésének céljai közt hangsúlyos szerepet kap a társadalmi konvenciókhoz való igazodás, a szocializációs hátrányok csökkentése, a helyes értékrend, viselkedési szabályok elsajátítása, a társadalmi integráció segítése.

A szolgáltatóház részletes munkáját havonta beszámoló formájában dokumentálják, a szakmai munka elsősorban a családsegítés módszertanába illeszthető be.

Az elmúlt évben február hónapban farsangi délutánt szerveztünk a szegregátumban élő gyermekek számára.

A Pápai Rendőrkapitányság bűnmegelőzési előadója két alkalommal tartott prevenció előadást a droghasználat káros hatásairól, valamint a KRESZ szabályairól, a megfelelő közlekedés fontosságáról.

2024 nyarán a megyében működő fogyatékosügy tanácsadók tartottak érzékenyítő foglalkozást az ott élők számára.

2024-ben a családsegítő kolléga 5 gyermeket korrepetált rendszeresen, a programokon 156 személy vett részt.

Szabadidős programok

A Gyvt. előírja a gyermekjóléti szolgálatok számára **szabadidős programok** szervezését, valamint preventív jelleggel a nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást, hogy ezzel is enyhítse a családban jelentkező hiányosságokat, szocializációs hátrányt, nevelési problémákat.

A Pápai Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat 2024-ben a nyári időszakban három alkalommal szervezett szabadidős programot hátrányos helyzetű gyermekek számára. Július hónapban 16 gyermek vett részt egész napos balatoni fürdőzésen Keszthelyen, majd másik csoport a Pápai Termálfürdőben strandolt, itt 20 gyermek vett részt, valamint augusztus hónapban újabb 12 gyermek látogathatott el a Győri Állatkertbe.

Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

A városban a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (továbbiakban: KEF) 2001 októberében alakult. 2022 szeptemberében a képviselőtestület elfogadta Pápa Város Drogellenes Stratégiája című dokumentumot 2022-2027 évre. Jelenleg 14 szervezet képviselteti magát a fórum munkájában, melyet a gyermekjóléti központ koordinál, tekintettel arra, hogy tevékenysége, prevenció munkája nagymértékben összefonódik a helyi fórum célkitűzéseivel.

A KEF jelenlegi szakmai összetételét tekintve elmondható, hogy minden olyan intézmény, szolgáltató, civil szervezet képviselteti magát, mely érintett a kábítószer-fogyasztás csökkentésében. Ezzel kialakult annak a lehetősége, hogy az egyes területeken észlelt problémák megoldásában az érdekelték közvetlenül információkat cseréljenek, a rászorulókat a hatékony ellátási formák felé irányítsák.

2024. évben a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum négy alkalommal ült össze, melyen a különböző tagok/szervezetek együttműködési lehetőségeiről voltak egyeztetések.

A szakemberek tavaly részt vehettek egy Addiktológiai Szakmai Napon Győrben, valamint több online konferencián a témával kapcsolatban. Az elmúlt évben a Kábítószer-ellenes világnap alkalmából, a NEJ keretein belül került megszervezésre a középiskolás fiatalok számára a „Ne szerezz, szerkessz!” elnevezésű városi vetélkedő, mely lebonyolításában a KEF tagok tevékenyen közreműködtek.

3.1.2 Család- és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti Központ hatósági ügyekben eljáró esetmenedzsereinek feladata a szolgálat általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló, egyéni és csoportos speciális szolgáltatások, programok nyújtása, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló tevékenység.

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma Pápa városában (Egy kiskorú több hatósági intézkedéssel is érintett lehet.)	
Védelembe vétel	239 fő
Nevelésbe vétel	73 fő
Családba fogadás	26 fő
Iskoláztatási támogatás szüneteltetése	21 fő
Ideiglenes hatályú elhelyezés	6 fő
Utógondozás	3 fő
Megelőző pártfogás	4 fő
Érintett családok száma:	163

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység során nyújtott szolgáltatást igénybe vevők Pápán	
Egyéni formában biztosított tevékenység	1950 alkalom
Csoportos formában biztosított tevékenység	639 alkalom
Közösségi formában biztosított tevékenység	208 alkalom
Delegálás egyéb szakemberhez	87 alkalom
Pedagógus felhívása jelzési kötelezettség megtételére	16 alkalom
Szülőket támogató csoport	5 alkalom
Esetkonferencián való részvétel	14 alkalom
Jelzés küldése családsegítő és gyermekjóléti szolgálathoz	3 alkalom

A Család- és Gyermekjóléti Központ által nyújtott **speciális szolgáltatások a pápai járás területén:**

- **Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység** célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak, az intézményben megjelenő egyéb szakembernek. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, jelzőrendszeri tagként működik, valamint gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

Pápa város jegyzője a gyermekfelügyelet és étkezés megszervezésére, valamint a teljes körű lebonyolítására Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye Család-és Gyermekjóléti Központját jelölte ki.

A **2024-es évben**, a nyári szünet idején, a Gyvt. 41. § (1) bekezdése alapján Pápa város vonatkozásában, munkanapokon az általános iskolás korú gyermekek napközbeni felügyeletét az óvodai és iskolai szociális segítők látták el. A felügyeletet igénybe vevő kiskorúak száma 25 fő volt, 6 általános iskolából. Az iskolai közösségi szolgálatát 10 fő pápai középiskolás tanuló teljesítette a gyermekfelügyelet biztosítása során.

Az óvodai és iskolai szociális segítők a nyáron 4 napos napközis tábort valósítottak meg, amelyen 20 gyermek vett részt.

Az óvodai és iskolai segítség havi rendszerességgel Mangó Klubot is működtet. A gyermekek a programba iskolák ajánlásai alapján kerülhetnek be. A beszámolóval érintett időszakban 9 foglalkozás valósult meg, 32 gyermek részvételével.

- A **gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat** célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.
- A **kapcsolattartási ügyelet** biztosítja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt, a központ nyitvatartási idején túl is.
- Az **utcai szociális munka** feladata a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése, a beilleszkedését, szabadidejének hasznos eltöltését segítő programok szervezése.
- A **kórházi szociális munka** feladata a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése, bántalmazás esetén az előírt intézkedések megtétele, valamint együttműködés a kórház pszichiátriai és a rehabilitációt végző osztályával. A Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő és a Család- és Gyermekjóléti Központ együttműködési megállapodás alapján látja el ezt a feladatot.
- A **jogi tájékoztatás nyújtását** - az igényekhez igazodva - 1 fő jogász biztosítja.
- **Pszichológiai tanácsadást** két pszichológus nyújt. A szolgáltatás iránti igény folyamatosan nő. A szolgáltatás bővítése a szakemberhiány miatt problémát jelent. A tanácsadás főbb területei: a magatartás és beilleszkedési zavarok, konfliktuskezelés, pszichés terhelések oldása, motiválás, depresszív tünetenyhítés, szenvedélybetegségek, anyagi problémák, kilátástalanság, párkapcsolati krízisek kezelése, megelőzése stb.
- A **családterápiát, családkonzultációt** pszichológusaink látják el.
- A **mediáció** lehetősége is biztosított az igénybe vevők részére. A módszer még mindig szinte ismeretlen, ezért kollégáink minden esetben tájékoztatást nyújtanak az érintettek részére, felajánlva az igénybevétel lehetőségét.
- A **fogyatékosügyi tanácsadói** munkakör keretében a 2023-as évtől a gyermekjóléti központ elősegíti a fogyatékossgal élő emberek és családtagjaik információkhoz, szolgáltatásokhoz való akadálymentes hozzáférését, valamint az egyenlő esélyű hozzáférés megvalósulását. A szakember havi egy alkalommal tart fogadóórát a gyermekjóléti központnál, a fogyatékossgügyi tanácsadó, kérésre személyesen, otthonában is felkeresi az akadályozott családot.

A Család- és Gyermekjóléti Központ tevékenységének adatai 2024. évben a pápai járás területén	
Szociális segítő tevékenység	4387 alkalom
Családlátogatás	1807 alkalom
Részvétel tárgyaláson	357 alkalom
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	223 alkalom
Részvétel esetkonferencián	258 alkalom
Környezettanulmány készítése	187 alkalom

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek száma a pápai járás területén	
Óvodai és iskolai szociális tevékenység	5177 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	819 alkalom
Jogi segítségnyújtás	31 alkalom
Kapcsolattartási ügyelet	60 alkalom
Mediáció	0 alkalom
Készenléti szolgálat	2 hívás

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma a pápai járás területén (Pápa városa nélkül) (Egy kiskorú több hatósági intézkedéssel is érintett lehet.)	
Védelembe vétel	240 fő
Nevelésbe vétel	89 fő
Családba fogadás	29 fő
Iskoláztatási támogatás szüneteltetése	0 fő
Ideiglenes hatályú elhelyezés	0 fő
Utógondozás	3 fő
Megelőző pártfogás	3 fő
Érintett családok száma:	203

Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer

Az NM rendelet 9. § (1) bekezdése alapján a Gyvt. 17. §-a és az Szt. 64. § (2) bekezdése szerinti, a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő jelzőrendszer működtetése körében a család és gyermekjóléti szolgálat

- a) figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- b) a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- c) tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- d) fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- e) a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- f) veszélyeztetettség esetén rögzíti a GYVR-ben a vonatkozó adatokat,
- g) az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét, h) a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,
- i) a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,
- j) egy gyermek, egyén vagy család ügyében, az esetmenedzser, esettől függően a kijelölt járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével, lehetőség szerint az érintetteket – beleértve az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket – és a velük foglalkozó szakembereket is bevonva esetkonferenciát szervez,
- k) éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít, és
- l) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az állam által működtetett Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat, valamint tájékoztatja a jelzőrendszer tagjait a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet kapcsolati erőszak áldozatai számára nyújtott online tanácsadási szolgáltatásáról.

Az NM rendelet 10. §-a alapján a Gyvt. 17. § és a Szt. 64. § (2) bekezdése alapján a gyermekvédelmi jelzőrendszer megszervezése, működtetése, koordinálása - **települési szinten** - a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a jelzőrendszer **járási szintű koordinálása** körében

- a) koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- b) szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,
- c) összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
- d) a család- és gyermekjóléti szolgálat 9. § (7) bekezdése szerinti megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- e) segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában,
- f) megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,
- g) megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést, és
- h) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A járási jelzőrendszeri tanácsadó a szolgálatok által a beérkező jelzésekről készített heti jelentéseket folyamatosan gyűjti, összesíti, elemzi. Amennyiben úgy tapasztalja, hogy a jelzésre nem megfelelő intézkedés történt, azonnal szakmai támogatást nyújt a szolgálat számára.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok és a Család- és Gyermekjóléti Központ szorosan együttműködik, ami a jelzőrendszer kiépítése és működtetése, a beérkezett jelzések kezelése, az esetkonferenciák, esetmegbeszélések, szakmaközi megbeszélések, éves szakmai tanácskozás megszervezése és lebonyolítása során valósul meg.

A Gyvt. 17. § (6)-(7) bekezdése szerint a fővárosi, vármegyei kormányhivatal szakmai támogatást nyújt a család- és gyermekjóléti központok járási jelzőrendszeri tanácsadóinak, valamint évente egyszer összehívja őket és közösen értékeli a vármegye gyermekvédelmi jelzőrendszerének működését.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer pápai járási szintű működésével kapcsolatban a Pápai Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat 2025 februárjában küldte meg beszámolóját az előző évről a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztályának.

Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv gondoskodik, a jelzőrendszer hatékony működését és fejlesztését szolgáló képzések szervezéséről, a módszertan kidolgozásáról, és 24 órás, ingyenesen hívható telefonos szolgáltatás működtetéséről.

Összefoglaló a jelzőrendszeri tagok adatszolgáltatásai nyomán

A gyermekjóléti szolgálat átfogóan értékeli a jelzőrendszer éves tevékenységét, valamint áttekinti a gyermekjóléti alapellátás valamennyi formáját. Pápa város tekintetében **40** jelzőrendszeri tagot kért fel a szolgálat adatszolgáltatásra, előre kidolgozott, egységes szempontsor alapján készített kérdőív formájában.

A 40 kiküldött kérdőívből 35 érkezett vissza.

A gyermekek **óvodai** ellátása során a legsúlyosabb problémaként továbbra is a magatartászavart, életviteli és gyermeknevelési problémákat, valamint az intézményekből való hiányzásokat jelölték meg az óvodapedagógusok.

Az **iskolákban** a 2013/14-es tanévtől nem kötelező gyermek- és ifjúságvédelmi felelős foglalkoztatása. A jelzőrendszer működésének javítása, az ifjúság védelme, a halmozódó problémák orvoslása egyre hangsúlyosabb, sürgetőbb feladat. Kevés intézmény foglalkoztat

gyermekvédelmi felelőst. 2020 szeptemberétől a központ óvodai és iskolai szociális segítő csoportja megkezdte a munkát az iskolákban, óvodákban és kollégiumokban, ami láthatóan ellensúlyozza ezt a problémát. Prevenciót érintő tevékenységük hiánypótló és hosszú távon mindenképpen hasznos.

A 2024. évben is több alkalommal tudomásunkra jutott osztályon belüli „bullying”, mely 2 alkalommal jelzés kapcsán gyermekjóléti szolgálatunk hatáskörébe is került. Az ügyben esetkonferencia összehívására került sor a probléma tisztázása érdekében, majd az osztályközösség érzékenyítő foglalkozáson vett részt a további bántalmazások elkerülése érdekében.

Az iskolák adatszolgáltatása szerint az általános iskolákban a legtöbb feltárt probléma a magatartás, teljesítményzavar, gyermeknevelési problémák voltak, míg a középfokú intézményekben az előző évhez hasonlóan ez a lelki, mentális problémákat jelentette.

A **középfokú oktatási intézmények** közül a gimnáziumokban az igazolatlanul hiányzó diákok száma alacsony, míg a két szakképző intézményben az előző évekhez hasonlóan sok az igazolatlan mulasztás. A bekért adatszolgáltatás alapján megállapítható, hogy legfeljebb 50 tanórát 644 fő mulasztott, 50 óra felett pedig 233 fő hiányzott. Ezen tanulók száma, jóval magasabb az előző tanévben igazolatlanul mulasztott diákok számához képest is.

A motiválatlan gyermekek azon elhatározásán, hogy a tankötelezettségi korhatár betöltése után nem kívánnak iskolába járni, szinte lehetetlen változtatni. Az iskola minden igyekezete ellenére nem képes orvosolni a szocializációs problémákat. A szakemberek elmondása alapján még a szakképzésbe bevezetett ösztöndíj rendszer sem hozott jelentős változást az iskolalátogatási, tanulási kedvben. A tankötelezettség korhatárának 16 évre csökkentésével a gyermekek egyre kisebb számban szereznek szakmát, munka és hasznos tevékenység nélkül maradnak, növelve ezzel a devianciák előfordulásának esélyét.

A **védőnők** adatszolgáltatása szerint a városban 2024. december 31. napján **119 várandós anya állt** gondozás alatt, **2 fő** volt kiskorú, akik már betöltötték 16 életévüket.

A védőnői munka során a családlátogatások alkalmával tapasztalt problémák továbbra is elsősorban a szociokulturálisan hátrányos helyzetből, életviteli problémákból adódtak, illetve anyagi természetűek voltak. Sok visszajelzés számol be a lakókörnyezet és a személyi higiéné elhanyagoltságáról, az ingerszegény környezetről, a felelősségteljes családtervezés hiányáról.

A városban **12 felnőtt háziorvosi és 6 gyermekorvosi** körzet található. Jelenleg 4 gyermekorvos látja el a 6 gyermekorvosi körzetet, 3 felnőtt háziorvosi körzetben helyettesítéssel látják el a feladatot a háziorvosok. Munkájuk során a felnőtt háziorvosok havi rendszerességgel találkoznak az egészségügyi ismeretek hiányosságával. Gyakori problémaként jelezték a helytelen táplálkozást, az anyagi problémákat, melyek főleg a gyógyszerkiváltások anyagi terheire vonatkoznak.

Felnőtteket és időskorúakat érintő problémákról az elmúlt évben 5 esetben tettek jelzést a szolgálatnak.

A jelzőrendszeri tagok adatszolgáltatásainak tartalmát vizsgálva megállapítható, hogy az elmúlt két évben a gyermeknevelési és életviteli problémák mellett megnövekedett az anyagi-megélhetési és a családi, kapcsolati problémák száma is. A családokban halmozottan előforduló nehézségek hátterében a már generációkon át jelen levő szocializációs hátrányok húzódnak meg.

A szolgálat a jelzőrendszer működtetésével, a gyermekek érdekeit szem előtt tartva, a tagok egymás közötti szoros együttműködésével, folyamatos információ cseréjével, a család egységének fontosságát szem előtt tartva foglalkozik a családokkal. A beavatkozás mértékének arányban kell lennie a veszélyeztettség mértékével.

Az adatokat szolgáltató tagok mindannyian megfogalmazták, hogy mennyire fontos a személyes találkozások során kialakított bizalmi kapcsolat, melyek kiépítése után lehetséges a család harmonikus működésének helyreállítása. Ugyanakkor kevés eszköz és forrás, valamint kapacitás áll rendelkezésre ahhoz, hogy a szociokulturális hátrányok leküzdését a szociális munkások megfelelő eredménnyel segíteni tudják.

A Gyvt. 17. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben meghatározott intézmények és személyek kötelesek

- a) jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatot nyújtó szolgálatónál,
- b) hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

A **szolgálathoz** Pápa viszonylatában **204**, a **központ**hoz a járás területéről **263 jelzés és esetészlelő lap érkezett**. A szolgálatok és a központ szakemberei azt érzékelik, hogy a családokban a problémák egyre súlyosabb mértékben, halmozottan fordulnak elő. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a rosszul funkcionáló családok száma tovább emelkedik.

A vizsgált időszakban a jelzőrendszeri tagok és a gyermekjóléti szolgálat tapasztalatai szerint a gyermekek társadalmi normákat sértő, deviáns megnyilvánulásainak főbb okai továbbra is a következők:

- a család szociokulturális háttere,
- szülők hiányos szocializációja miatt a családban kialakult problémák (gyermeknevelési-, életviteli problémák, elhanyagolás, gyermek viselkedészavara),
- a család diszfunkcionális működése,
- társadalmi normáktól eltérő értékrend,
- a tankötelezettség korhatárának változása,
- kábító jellegű szerek fogyasztása.

3.2. Gyermekek napközbeni ellátása

A családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, étkeztetését, nevelését napközbeni ellátás keretében kell biztosítani.

Pápan az önkormányzat fenntartásában a Pápai Egyesített Bölcsődék egy székhellyel és két tagintézménnyel látja el a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését. Ha a kisgyermek 3. életévének betöltése előtt is már bölcsődei ellátásban részesült, akkor abban a nevelési évben, amikor betölti 3. életévét augusztus 31-ig veheti igénybe a bölcsődei ellátást.

2024. évben a bölcsődei férőhelyek száma 250 volt, az ellátást 235 fő vette igénybe.

Az óvoda egész napos ellátást és felügyeletet nyújt. Az önkormányzat által fenntartott Pápai Városi Óvodák tagóvodáiban, valamint a Veszprémi Érsekség, a Pápai Református Egyházközség, valamint a Pápai Evangélikus Egyházközség óvodáiba járó gyermekek száma **a 2024-es évben a 917 férőhelyen 859 gyermek volt, közülük 27 fő sajátos nevelési igényű.** Az óvodák férőhely kihasználtsága **94 %-os.**

A 6-16 éves korosztály számára az ellátást az iskolák a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és végrehajtási rendeleteiben foglaltak alapján biztosítják.

3.3. Gyermek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni. A gyermekek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb 12 hónapig tart.

Az önkormányzat a gyermekek és családok átmeneti gondozását a Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezetrel, mint egyházi jogi személlyel kötött ellátási szerződés útján biztosítja, 14 férőhelyen.

2024. évben 27 család, 50 gyermek részesült átmeneti gondozásban, melyből 13 családnak rendeződött a helyzete, megoldottá vált a lakhatása. 1 család másik átmeneti ellátást nyújtó intézménybe távozott. Az átmenetileg itt élő gyermekek vonatkozásában ideiglenes hatályú elhelyezésre nem volt szükség. Az anyaothton által biztosított szolgáltatás iránti igény folyamatos, így a kigondozást követően felszabaduló férőhelyeket azonnal elfoglalják, illetve időszakonként várólista van a megüresedett helyekre.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A Pápai Városi Óvodák tagintézményeiben és a Pápai Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálatnál 2024. évben nem volt ellenőrzés.

A Pápai Egyesített Bölcsődék tagintézményeiben a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya és a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Pápai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya hatósági ellenőrzést tartott, amelyek során hiányosságot nem tártak fel.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

- A fentiekben ismertetett ellátások és szolgáltatások biztosítása, az igényeknek megfelelő bővítése és az e területen tevékenykedő állami és civil szervezetekkel és személyekkel való együttműködés erősítése. Kiemelt figyelmet kell fordítani az önkéntesek bevonására is.
- A Pápai Rendőrkapitánysággal meglévő jó és még szorosabb együttműködés, mely az iskolai hiányzások és a csellengő fiatalok számának csökkentését, a fiatalkorúak körében emelkedést mutató szerhasználat visszaszorítását és a normakövető magatartást célozza.
- 2022. július 1-jén kezdte meg működését Pápán az Új Esély Központ Baptista Tevékeny Szeretet Misszió, amely szenvedély betegek és pszichiátriai betegek nappali ellátását biztosítja. A Pápai Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat együttműködési megállapodás keretében veszi igénybe a misszió munkáját. A szolgálat látókörébe tartozó felnőtt korú ügyfelek számára mindenképpen hiánypótló a szolgáltatás jelenléte a városban. Az intézménnyel jó a gyermekjóléti központ kapcsolata, az elmúlt évben több felnőttkorú szenvedélybeteg klienst közvetítettünk az ellátásba.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

Pápa Város Önkormányzata Bűnmegelőzési Stratégiájában - a bűnelkövetővé válás elkerülése érdekében - rögzítésre kerültek a helyi önkormányzat, a rendőrség, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatást ellátó személyek és intézmények, oktatási intézmények, az ügyészség és a civil szervezetek feladatai.

2024. évben a **Pápai Rendőrkapitányság** jelzőrendszeri beszámolója szerint **elzárással is sújtható szabálysértés miatt összesen 21 fiatalkorút és 12 gyermekkorút vontak eljárás alá.** A kiskorúak többségében tulajdon elleni szabálysértéseket (lopásokat) követtek el.

A közlekedési és közrend elleni szabálysértések vonatkozásában az Igazságrendészeti Osztály **13 fiatalkorút** vont eljárás alá. A fiatalkorúak közül **8 fő kisebb súlyú közlekedési szabálysértést, 5 fő közrend elleni szabálysértést** követett el.

2024-ben **47 fiatalkorút gyanúsítottak meg bűncselekmény elkövetésével. Gyermekkorú „elkövetőt”** 1 esetben regisztrált a Pápai Rendőrkapitányság. A nemek arányát tekintve továbbra is a férfiak vannak többségben 43/5 arányban.

A kiskorúak körében jellemző jogsértő magatartások közül továbbra is a tulajdon elleni szabálysértések, főleg a bolti lopás (édesség) a leggyakoribbak. Továbbra is jellemző a közlekedési szabálysértések elkövetése, elsősorban engedély nélküli vezetés szabálysértése.

A bűncselekményekkel kapcsolatban a kiskorúak többségében lopás, garázdaság és rongálás elkövetőjeként kerültek a rendőrség látókörébe, de információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás, testi sértés, jármű önkényes elvétele is előfordult.

A kiskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények vonatkozásában 2024-ben 11 gyermek vált áldozattá. A gyermekkorúak sérelmére többnyire testi sértést követtek el, de nemi erkölcs elleni bűncselekményt, közúti baleset okozását és zaklatást is regisztráltak.

Kábítószer birtoklás miatt fiatalkorú 2024-ben **3 alkalommal** került a hatóság látókörébe. **Kábítószer terjesztése miatt nem indult fiatalkorúval szemben eljárás.**

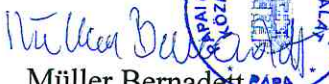
7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés, feladatok, szolgáltatások ellátása (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drog-prevenció stb.)

A gyermekek szabadidős programjának lebonyolításában és helyszínének biztosításában (sportolási lehetőségek, szakkörök, szabadidős programok) a köznevelési és közoktatási intézményeken kívül a Pápai Platán Nonprofit Kft., a Pápai Sport Nonprofit Kft., valamint a Pápai Gyógy- és Termálfürdő működött közre.

A fentiekben ismertetett ellátások és szolgáltatások biztosítása, az igényeknek megfelelő bővítése és az e területen tevékenykedő állami és civil szervezetek és személyek együttműködésének mind magasabb szinten történő megvalósítása a jövőben is fontos helyet foglal el az önkormányzat és az intézményeik feladatainak ellátásában.

Kérem, hogy a beszámolót elfogadni szíveskedjen.

Pápa, 2025. április 22.

Müller Bernadett
mb. intézményegység-vezető

